

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
Rusia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Neltzer, Sibiu

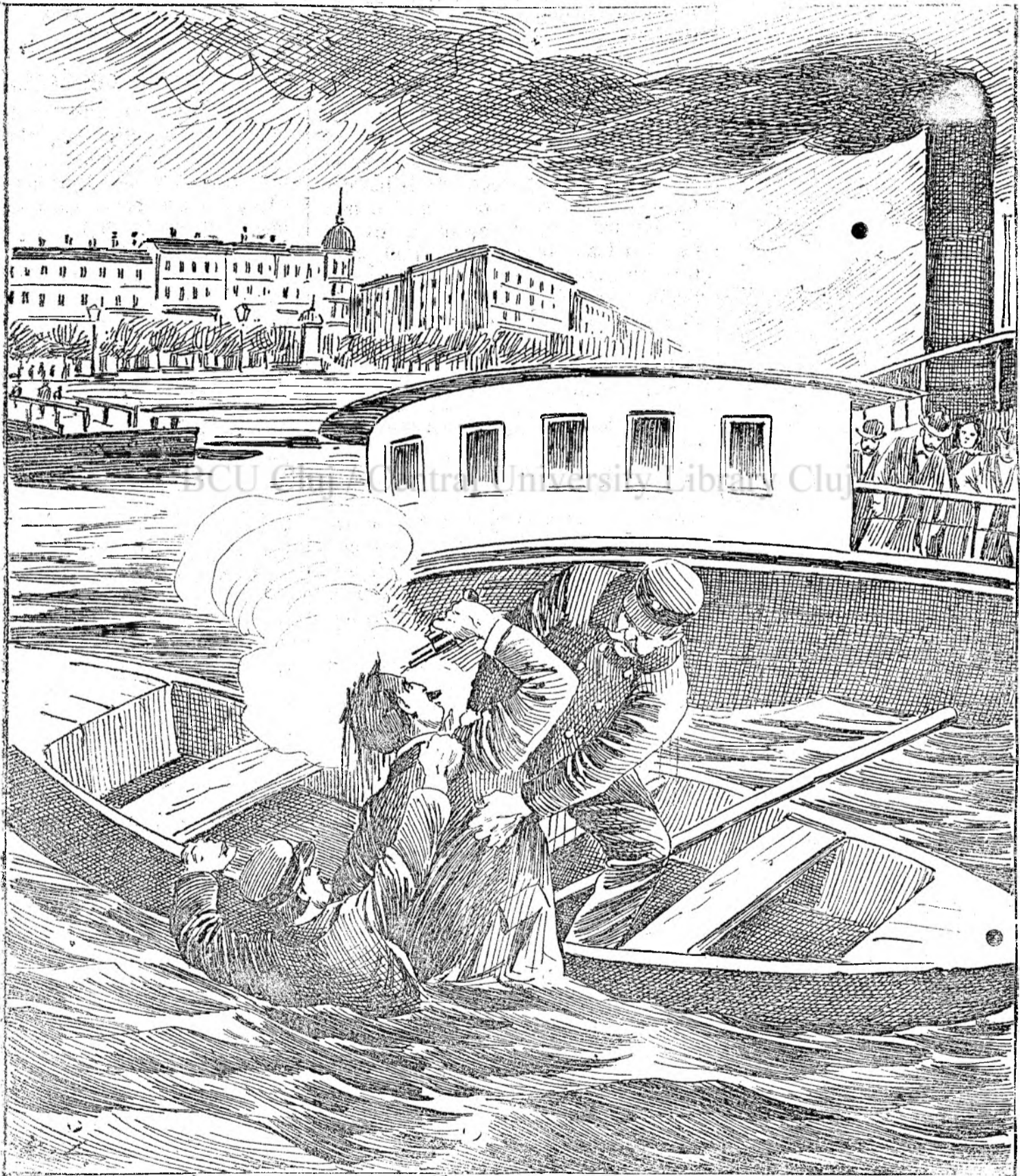
Foaie politică.

Apăre în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un fir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani
a treia-oraă 10 bani.

Incercare de sinucidere în Dunăre.

Săptămâna trecută s'a descoperit o mare furătură de bani la deregătoria de dare din Sătmar. Mulți bani erau pachetați în hârtie (fișicuri), chipu fișicurile pline cu monete de aur de câte 20 Cor. dar în loc de aur s'a găsit în un pachet bani de câte 2 fileri. S'a făcut numai decât cercetare și s'au aflat multe fișicuri tot cu câte doi fileri în loc de aur.

Astfel s'a constatat o lipsă de zeci de mii de cor.

Casarul diregătoriei de dare, Papp Gyula, care făcuse această ispravă plecase de acasă; l-au căutat dar nu era niciăiri, preste două zile însă a dat semne de viață. El s'a dus la Timișoara și de aici la Pesta. În Pesta a cetit în foi, că furăturile lui au fost descoperite și a hotărât să-și pună capăt vieții. Plecând pe un vaporas

pe Dunăre, în mijlocul apei a sărit în râu. Numai decât însă au plecat cu o luntre după el doi corăbieri și au cercat să-l scape. Papp s'a luptat crâncen cu ei și văzând că totuși îl scot, a scos un revolver și l-a îndreptat la cap, rânindu-să greu. Așa a fost dus la spital.

Chipul nostru ne arată lupta celor doi corăbieri cu casarul defraudant.

Afaceri politice dela ordinea zilei.

— *Impăctutre între Români și Unguri.*

— *Croații în dietă.* —

Doze lucruri politice s'au ivit la ordinea zilei, de cari trebuie să ne interesăm. Unul ne privește mai de aproape pe noi Români, căci e vorba de o împăciuire între Români și Unguri, iar al doilea e lupta energetică a Croaților în dietă, care produce mare năcaz și chiar conflicte (ciocniri) politice între patrioții, cocoțați la cârmă și poate avea urmări însemnate.

De amândouă trebuie să ne dăm seamă și deci să le luăm pe rând.

Cu vre-o două săptămâni înainte s'a publicat o scrisoare a dlui avocat Dr. Emil Babeș din Budapesta în »Telegr. Rom.« în care acesta răspunde contelui Battyani, deputat dietal, care i făcuse întrebarea în scris, că oare nu s'ar putea face o împăciuire între Unguri și Români? ca aceste două popoare să meargă mână în mână și să nu steie față în față ca dușmane. Dl. adv. Babeș în scrisoarea sa răspunzând lui Battyani, zice, că să poate face o spropiere, o împăciuire, între cele două popoare și el va căuta între Români pe unii fruntași, ca s'o înjghebe aceasta. Cu scrisoarea și lucrul, ce vrea să-l puie la cale M. Dr. Babeș s'au ocupat și foile noastre și a eșit la iveală, că el a cercat pe la arch'ereii noștri, că nu s'ar angaja la lucrarea de împăciuire? cum poate și la alți fruntași, dar nime n'a voit să se bage în aceasta horă. Și iată pentru ce:

Incerări de împăciuire de felul acesta s'au făcut de mai multe ori din partea unor fruntași ai noștri, dar nici odată n'au isbutit. Prin anii 80 din secolul trecut »moderații« noștri, cu Dr. Galu în frunte, și au fost făcut și o foaie în Bpesta, cu numele »Viitorul«, dar n'au ajuns la nimic. Apoi cinstiții noștri renegați, cum e bunăoara Moldovăa Gergeli, Alexics și alții, până la »modernul« Burdia Sziárd, dela Caransebeș, tot pentru împăciuire să sbat, dar fără rezultat.

Cauza este, că cercurile ungurești, cari ar voi să facă împăciuirea, sunt prea șoviniste, nu ne dau nimic, ci cel mult ar imbia unele posturi la deregătorii pentru câți va din domni noștri. Cu de-al de aceste ar vrea să astupe gura unui popor întreg. Ar vrea să facem împăciuire, dar așa, ca ei să meargă mai departe pe calea maghiarizării, ei domni, noi slugi plecate, cel mult să întindă la unii din noi, câte »un blid de linte«. De drepturi nici vorbă, deși foile lor strigă că toți avem drepturi de-o potrivă. Aci ne vine în minte vorba dintre doi glumeți, un Ungur și un Român, — chipu cum ar fi acum Battyani și Babeș — cari voiau să facă pace între aceste popoare. Românul cerea drepturi, iar Ungurul îi răspunde:

Cât la noi și la voi dăm

Numai ceva mai lăsăm. : : :

Cel mai mic lucru ce l-au cerut

Impăciuatorii înaintași ai dlui Babeș, a fost să se eșecute legea de naționalități sancționată de Maiestatea Sa; nu s'a eșecutat, și s'a schimbat prin ordinațiuni și în multe ale ei nu să ține.

Dl. Babeș și eventualii săi soți asemenea aceasta o vor cere-o. Răspunsul l'a dat înainte deputatul săcuiu Ugron, în o vorbire, ce a avu to în dietă cu Lucăciu al nostru. Venind vorba între ei despre legea de naționalități, la întrebarea lui Dr. Lucăciu, că de ce nu o duc în deplinie, Ugron o zis:

— Numai atunci vom indeplini-o, când vom avea armată maghiară națională . . . adecă la Paștile cailor.

Noi nu cerem și nu voim să românizăm pe nime, ci cerem egala îndreptățire, ca să ne putem desvolta liberi, în limba noastră și după firea și obiceiurile noastre. Cât timp aceasta puțință nu ni să dă, câtă vreme suntem neîndreptățiti ca popor, legați nu ne dăm, deși spre binele patriei dorim pacea și bună înțelegere. Dl. Babeș declară prin foi, că va continua lucrarea de împăciuire, ba să zvonește, că va eși și o foaie românească în Budapesta care va lupta pentru aceasta . . . să poate, dar până când modestele și fireștile noastre cereri nu vor fi implinite, noi nu vom înceta a lovi și a combate politica șovinistă și ștricăcioasă a guvernului.

Al doilea lucru politic dela ordinea zilei este lupta obstrucționistă a Croaților în dietă. Croații necăjiți pentru proiectul lui Kossuth privitor la căile ferate, încă în vară au atacat guvernul. iar acum obstruiază cu tărie proiectul tarifului vamal. 40 de deputați Croați iau cuvântul la toate punctele, vorbesc mai lung sau mai scurt, cer votări nominale etc. împedecând astfel mersul mai repede al lucrărilor. Ei vorbesc firește în limba lor, având acest drept. Patrioții sunt îngrijați, căci proiectele transacției (legăturii) cu Austria trebuie să fie votate până la sfârșitul anului. Și Croații în felul acesta le pot împedeca. Mai sunt apoi și de acei deputați, vre-o 20, cari au ieșit din partid și cari asemenea vor combate proiectele. Și ieșiri din partid să fac zilnic.

De vre-o 2—3 săptămâni ședințele sunt foarte ațitate. Vorbesc într'una Croații, iar kossuthiștii zbează, urlă și-i înjură. S'a ivit la cei mai turbați gândul, ca să-i atace, să-i bată și să-i scoată afară. Săptămâna trecută, prezidentul Iust fiind bolnav, au prezidat viceprezidenții Návay și Rakovski. Acestia fără motive detrageau cuvântul Croaților, oprindu-i a vorbi. Detrageri de cuvânt, larmă, tumulturi, înjurături . . . iată chipul dietei din zilele aceste. Luni a venit în dietă Iust și a declarat, că nu aproabă întru toate purcederea prea aspră a viceprezidenților față de Croați. Aceasta a turburat și mai mult pe deputați. E vorba, ca să abzică sau Iust sau cei doi viceprezidenți. S'a lătit și știrea, că guvernul vrea să facă pace cu Croații imbiindu-i cu concesii. Să țin sfături în partide că ce este de făcut? Știrile mai nou vestesc, că

în cercurile politice e mare încurcala și îngrijirea.

Intă la ce duce politica volnică și fără rost a guvernului, până își va rupe nu peste mult capul.

Nu uitați a cumpăra

„Călimdarul Poporului“ pe 1908.

Sibiu, 22 Nov. n.

Din România. Regele Carol a fost câteva zile bolnav. Profesorul Noorden din Viena, consultat telegrafic, a recomandat Regelui liniște timp de 8 zile.

După știrile mai nou, regele să află acum mai bine.

Alegerile comitatense.

În unele comitate locuite de Români s'au făcut deja alegerile de membri pentru congregații. În mai multe cercuri comitatense Români sau n'au câștigat locuri nou, sau apoi, ce este mai trist, au dat îndărăpt, au perdut unele mandate. Cauza suntem și noi, dar și presiunile de tot felul și volnicile. Așa d. e. în comitatul Sătmar la alegere au scos din urnă un pumn de țidule de ale Românilor și le-au aruncat în foc, în locul lor au pus un alt pumn de țidule cu numele candidaților oficioși. Au perdut mult teren Români în comitatul Albei inf. și în Caraș Severin, comitate cu majorități românești. În comitatul Făgărașului Români s'au purtat brav, au câștigat 5 locuri nou. Asemenea au triumfat și în unele cercuri din com. Hunedoarei (Băița, Dobra etc.) Pe aici încă s'au făcut volnicii din partea deregătorilor, d. e. în Raportul mare, ceea ce a îndemnat pe dep. Dr. Aurel Vlad să facă o interpelație în ședința dietei din 16 Noembrie c. cerând a să introdu-ce cercetare criminală împotriva solgăbirăului Szabó Károly.

În comitatul Sibiiului alegerile să fac — cum am mai vestit — Luni în 25 l. c. Cu privire la cercul electoral Brad, un fruntaș din cerc ne scrie următoarele:

În cercul Bradului (Fenyőfalva, Gierelsau) există pact între sași și români de zeci de ani și adecă din (10) zece membrii ce au a să alege 6 să aleg de naționalitate săsească și 4 de naționalitate română!

Și adecă alegătorii sași în conferința lor își designează candidații lor și apoi îi dau românilor ca să-i scrie în ședulele lor de votare, ear alegătorii români în conferința lor înainte de alegere asemenea își designează candidatul lor, făcându-i cunoscuți sasilor. Aceasta a fost praxa de până acum!

Este de dorit ca alegătorii români, în frunte cu preoții noștri precum și învățători, să grăbească la ura de alegere și sunt încredințat a vesti alegătorilor noștri români că clubul român municipal pentru alegerea sașă amintită în cercul Bradului recomandă alegătorilor români să realegă pe părintele Valeriu Florian, din Racovița, iar în locul fostului notariu Ioan David să alege pe altcineva, după chibzuiala alegătorilor.

Veridicus.

Adunarea societății pentru fond de teatru român.

Cohalm, 19. Dec. n. c.

Adunarea generală a societății pentru fond de teatru român ținută aici ieri și alaltăieri (17 și 18 Nov. c.) a fost în parte dedicată memoriei repozatului prezidenți, Iosif Vulcan, urzitorul mișcării teatrale la noi, care a asistat la leagănului societății pentru fond de teatru și în urmă a condus-o până la moarte. Duminecă dimineața s'a serbat parastas în amândouă bisericile, pentru odichna sufletului repozatului. Virg. Oniț în vorbirea de deschidere s'a ocupat cu activitatea literară-culturală a lui Vulcan. Tot pe repozatul și rolul lui în mișcarea noastră culturală l-a reinviat disertația dlui Dr. Valer Braniște, cetită în ziua întâiu, iar în sfârșit adunarea, în semn de jale pentru repozatul, la propunerea comitetului hotărește, ca scaunul prezidențial să rămâie vacant doi ani de zile. În rezumat vă raportează, cum a decurs adunarea și serbările:

Sâmbătă seara.

Oaspeții streini, cei mai mulți din Brașov, între cari membrii comitetului și membrii corului bisericesc au sosit de Sâmbătă sara, așteptați fiind la gară de vre-o 30 de trăsuri și salutați de dl G. Fuciu, secretarul comitetului aranjator. Sâmbătă sara au sosit membrii comitetului Vas. Goldiș dela Arad și Dr. Dobrin din Lugos. Oaspeții sosiți și vre-o 30—40 de Cohalmeni și din jur s'au intrunit la hotelul »Schlosser«, la sara de cunoștință, unde și-au petrecut vesel câteva oare, cântând câteva arii membri corului »Acord« din Brașov.

Ziua întâiu.

Duminecă, după slujba parastasului, s'a deschis prima ședință la oarele 12, în sala de gimnastică, cea veche. Public nu e mult și cu deosebire sunt foarte puțini din depărtări mari. Să observă și țărani din Cohalm, dar nu prea mulți; ei ascultă cuviincios și cu mare luare aminte cele ce să petrec. Viceprezidentul dl Onițu rostește vorbirea de deschidere, despre al cărei cuprins am amintit mai sus; este frumoasă vorbirea și viu aplaudată. După deschidere

comitetul e salutat de păr. Er Buzea din Șona, păr. Bercan salută Societatea în numele »Asociațiunii«, iar dl V. Goldiș aduce salutul Asociației din Arad. Vorbirile de salutare sunt măduoase, cu deosebire cea a dlui Goldiș. D-Sa între altele arată ca greșită credința, că bunurile materiale sunt altceva de cât bunurile culturale, pe când un popor cu cât e mai bogat în știință și în arte, cu atât își poate croi o stare materială mai bună.

Să aleg notarii și comisiile obicnuite și ședința să sfârșește cu cetirea disertației dlui Dr. Braniște, întru pomenirea lui Iosif Vulcan.

După amezai a fost banchet, cu toaste și sara un bine reușit concert al »Acordului«, sub conducerea dibace a măiestrului G. Dima. Au fost și țărani de față.

Ziua a doua.

Ședința de Luni să începe cu cetirea lucrării dlui Bănuț, stipendiatul Societății, »De după culise« arătând în colori vii munca de după culise la reprezentarea piezelor, probele, baletul etc. A fost o lucrare vrednică. Să iau, după discuții mai scurte, unele hotăriri.

Comisia pentru înscriere de membrii noi raportează, că s'au făcut membrii următorii:

Fundatori: Mihai Popovici, Brașov. Pe viață: Tit Ghisja, prot. Cohalm. Dr. George Drimba, adv. Cohalm, George Repede, not. jud. Cohalm. Eronim Buzea, preot, Ștena, Patriciu Pinteza, preot, Cața. George Mircea proprietar, Cața. Membrii ordinari 21. Membrii ajutători 15. De tot s'au încasat 1440.40 cor.

Să ia spre știre raportul casarului și al comitetului despre lucrările săvârșite și să primesc propunerile comitetului. Să lasă la aprețierea comitetului de-a fi să da ajutor bănesc dlui Zah. Bârsean, când face tuneuri prin țară. Să susține sistemul premiilor de până acum, cum și sistemul bărbăților de încredere, în loc de despărțăminte. Este reales apoi comitetul de până acum, iar locul adunării viitoare îl va hotări comitetul.

Cu aceste adunarea s'a sfârșit. Sara s'a dat o reprezentație teatrală bine reușită, apoi joc vesel până înspre zori... Așa a decurs adunarea și serbările, în pace și fără nici o notă discordantă, supărătoare.

Rap.

Școalele și învățătorii noștri.

— Onoare Săliștei! —

Precum în alte lucruri bune și folositoare obștei românești Săliștea »merge în fruntea altora«, — așa și cu școalele, cu salvarea acestor scumpe »comori« naționale, tot Săliștea a trebuit să tragă brazda cea dintâiu în înțelenitul ogor național, să facă un paș vrednic de cinstea neamului românesc, să fie »mi-reasa cea dintre multe aleasă«, — să facă din »zilerii națiunii« adevărați apostoli ai neamului românesc.

Precând în toate părțile de jos până sus, n'auzi decât ieremiade tocite, văicărări băbesti, tânguiri jalnice — vai de noi și de noi, că cetatea cea mai puternică este perdată, nu mai e chip și mod de scăpare, că suntem săraci și neputincioși, că groapa ni'i săpată etc. . . . pe atunci vine Săliștea cea »aleasă dintre multe alte alese« și spune în auzul lumii, mărturisește în fața tuturor că nu-i adevărat, neamul românesc, de pe plaiurile Ardealului și Ungariei, nu este leprosul din scriptură, care nu mai are leac și vlagă de viață, căruia să i-se sape mormântul, în care de-odată cu el să i se îngroape și dulcea lui limbă, darul preabunului D zeu . . . , ci este un ștejar puternic, vlăstar plin de viață. Ear geniul cel bun al neamului răspunde: »Eu să mor?!... Eu nici odată!« . . .

Iată signalul dat, iată lozinca aflată: nu văicărările condamnabile, nu vorbele goale, ci faptele să vorbească! — Nu suntem noi săracii săracilor! — Suntem numai nedisciplinați, suntem rău conduși, suntem lăsați în mâna sorții . . . »ce-a vrea bunul D zeu! . . .

Bunul D zeu însă vrea să fim aceea ce suntem, pentru aceea ni-a dat puteri fizice și facultăți sufletești, acestea trebuie puse în lucrare, și atunci, unde e »voință«, acolo totul e cu »putință«, acolo e însuși D-zeu de față! . . .

Plângă copii nevârșnici, tânguească-se muierile slabe de inger! Noi, nația românească, n'avem de ce plânge, că plânsul nu ne ajută, trebuie să fim bărbăți, trebuie să ne punem pe lucru, să luptăm, că »în luptă e viața«, să

FOITA.

Suflet de poet.

- Schiță biografică. —

(Urmare.)

Cine cunoaște viața din jurul Săliștei va înțelege ușor, că aci încă nu e vorba de o anumită ființă ce și-ar dori-o poetul. Să exprimă numai un sentiment general, ceea-ce să adeverește prin versurile: »Dragă ești feciorilor« și »Bună, dragă, de iubit«.

Dar sentimentul acesta vag de iubire curând-curând începe a să cristaliza. În sufletul de poet răsare un chip concret. Acum nu să mai mulțumește numai cu plăcerea de-a admira mărginențele cu ochi dulci de viorele, ci să naște în el dorința de-a cuceri. Mintea lui începe a căuta printre bunătățile din lume pe acelea, cari ar fi în stare a-i dobândi grația acelei ființe dulci, care s'a instăpânit pe sufletul lui.

Dar cum să se apropie de ea, cum să atragă atențiunea ei asupra-sa fără de-a o supăra, fără de-a o jigni în sentimente ei delicate? Ceea-ce omul nu știe deslega, vine talentul său de poet și-i spune:

Face-m'aș o rază 'n soare,
Iarbă verde sub picioare,
Un izvor cu apă rece
Pe unde, dragă vei trece.

Face-m'aș luna 'ntre stele,
O floriceică 'n olcele
Și m'aș face-uu busuioc
Să mă joci leliță 'n joc.

Inima poetului să ușurează; destăinuirea s'a întâmplat și prin aceasta o mare povară s'a luat de pe sufletul lui. Poate întâmplarea va duce aceste șire și în mâinile acelei mărginence cu ochi dulci de viorele pentru care s'au scris. Foarte ușor să poate întâmpla aceasta, căci părintele Ioan era om primitiv de oaspeți și o prietinie veche și încheată aduna la casa lor adeseori și pe primarul Săliștei de pe acele timpuri.

Și observase tinărul cleric, că prietenul tătăne-său era tot cu capul plin de afaceri și până goleau cei doi prieteni câteva cupe de vin, primarul nu mai slăbea călindarul de-a-mână. Studia toate târgurile și-și făcea planul încotr-o să-și trimită căruțele cu marfă. Terenul lui de exploatare să întindea dela țara Sălagiului până la țărnițele Mărei-Negre.

Provedința poate îl va proteja, va pironi odată ochii primarului pe slovele lui, acestea le va ceti și va spune și la cei de-acasă »ce băiat învățat are părintele Ioan din Valea-Plângerei«.

»Ce vrei bre, să scrie el și versuri! Mare învățat va ești din el!« — Cam cu cuvintele acestea ar încheia dânsul povestea și toți ai lui să vor mira și-și vor face o părere bună despre el. Și atâta ar fi deocamdată destul: să-i ese nume bun între oameni, apoi celelalte treburi să fac.

Intr'o zi senină de toamnă iată mă-re! că es doi călăreți din gura Săliștei și apucă drumul spre Valea-plângerei. Clericul, care intrase în toamna aceea într'al treilea an

dovedim cu fapte, cu fapte culturale, pacinice ceea-ce suntem și ce putem fi...

Cumcă este așa, Săliștea ni-a arătat-o. Urmați Săliștei, și atunci cinstea steagului nu va fi pătată, ear cauza noastră va ieși biruitoare!

Numai voință și bunăvoință să fie, și totul e cu putință, și atunci nu vom mai fi priviți de neste iepuri fricoși, ci de ceea-ce aevea suntem: pui de lei viguroși, vulturi și ageri șoimi de munte!

Săliștea a dat signalul de lucru și pildă de urmat, — deci la muncă și la luptă! —

Cei fricoși și slăbănogi, să facă loc celor vâjnoși și neșovăitori, și atunci totul să va săvârși după cum cere binele obștesc.

Săliștea a făcut începutul, și alții mulți s-o urmeze!

Onoare, de o miie de ori onoare Săliștei, înțelepților și bravilor ei conducători!!

Stejerel.

Câteva momente

din adunarea generală a reuniunii învățătorilor gr.-cat. din archidieceză.

(Urmare și fine).

Restanțele de abonament la „Foaia Școlastică“, nepăsarea multor despărțăminte etc. sunt tot atâtea lucruri, cari nici de cum nu sprijinesc mersul regulat al reuniunii.

O rehabilitare să impune. Comitetul central va face bine, dacă va stăru cu orice preț să se încaseze restanțele de abonament, mai ales, că mijloacele nu ne lipsesc. Considerațiile de bunăvoință între împrejurările de față, nu mai sunt la timp. În urma urmelor trebuie să se pătrundă origicine de convingerea, că o instituție așa de măreață, ca și aceasta numai din văzduh nu să poate susține.

Intre astfel de împrejurări încă nu află de potrivită observarea secretarului I, la adresa „Murășanului“. Poștească să ceatească ori și cine număr de număr din „Gazeta Transilvaniei“ de Duminecă, corespondențele acestui om de bine și să va convinge de intenționile bune ce le are.

Așa dară nu că »să slăbim cu dragostea« ci unul fiecare și toți împreună să muncim pe toate căile și în

la seminar, să afla acasă în vacanța de culculul viilor. Când să iviră călăreții el era suit în vârful unui păr tomonic dintr'o grădină dela marginea satului și de sus recunoscu îndată pe unul dintre călăreți, care era primarul Săliștei. Să dete iute jos din păr și merse acasă ca să întâmpine oaspeții, căci tatăl său să dusesse în satul vecin ca să cuminece p'un bolnav în lipsa duhovnicului din acel sat.

Călăreții sosiră curând, descălecară, un servitor așeză caii într'un grajd, iar clericul, care făcea pe stăpânul căsii acum, potti pe oaspeți să șadă sub nucul uriaș din curte, cum nu să mai afla în tot ținutul acela. La masa cea rotundă era loc pentru opt sau zece persoane.

(Va urma).

toate direcțiunile reuniunii noastre, pe care am dori s'o vedem cât mai curând la culmea misiunii sale.

Dintre rezoluțiunile adunării mai amintesc 1) dorința ca organul reuniunii »Foaia Școlastică« implinind 10 ani de existență în anul viitor să iasă în număr iubilar și 2) dorința învățătorilor de a li-să întregi în timpul cel mai scurt salariile conform minimului statorit de legea lui Apponyi.

În senzul acesta s'a hotărât și înaintarea unei rugări în numele reuniunii la Preaveneratul Contistor, care de bunăamă în acestea timpuri de urgie va găsi modalitatea potrivită, atât cu interesele înalte ale bisericeii cât și ale poporului nostru.

Dintre temele puse la concurs s'au premiat 3 și anume: 1) cu 60 cor. a învățătorului din Vad Octavian Pop, pentru operatul. »Școala în serviciul economiei și industriei«. 2) Învățătorul Izidor Dopp, din Mediaș a fost premiat cu 50 cor. pentru tema »Cum s'ar putea prevedea școlarii săraci cu cărțile și recvizitele necesari, eventual și cu vestminte?« 3) Premiul de 50 cor. în aur, oferit de Escelenția Sa Metropolitană pentru lucrarea: »Cum și-ar putea cantorii, învățătorii nostri îmbunătăți starea lor materială prin lucrarea rațională a pământului computat în salar?« l-a obținut tot învățătorul Izidor Dopp, din Mediaș.

Incheierea adunării a făcut-o producțiunea societății de lectură a cievilor dela școala pedagogică din Blaj, față de care tot respectul. O modestă rugăminte însă avem pe viitor, pe viitor mai puține declamări și disertări și mai multe cântece. De altcum e și în interesul învățătorului român, ca în toial năcăzurilor de tot felul, și cu prilejuri atât de rari, pe timp de 1—2 ore să se delecteze în auzul câtorva coruri corect executate.

Cuvântul de mulțumită dela finea producțiunii a ilustrații sale Iuliu Bărdosy îl subscris și

T. R.

Pacea-bună înțelegerea, sfada-cearta și pâra sau procesul.

Cețită în Gărbăul unguresc în 1906.

De Chimu.

Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bună învoire.

(Urmare.)

Totuș în urmă veniră oamenii — pentrucă a avut inimă de creștin și ajutându-i au seos vaca încă în viață din fântână.

Văzând omul nostru că ce poate face traiul bun între vecini într'ata i-sa schimbat natura încât din ceasul acela el era cel mai prietinos și ajuta bucuos pe cel lipsit.

Sfada sau cearta în sat e rea de tot; toate lucrurile merg anapodă și pe dos. În loc de înaintare e înapoiare. Unde e ceartă în sat nu vezi o biserică frumoasă, o școală cum să cade în care să-și capete nutremântul de lipsă micile odrasle, nu vezi nimic făcut comun, căci ce voiește unul strică celalalt; nu lasă unul după altul și așa satul e bătut de Dumnezeu.

Sfada sau cearta și neunirea în țară e tot așa de rea. Și urmarea e că până când unui să ceartă, alții înaintează în bunăstare și

cultură. Apoi țara fără pace e bucuria inimii-cului, care dorește așa ceva ca să pună mâna pe țara aceea. Eată dar ce-i sfada sau cearta!

După ceartă urmează mai totdeauna o altă boală mai grea ca aceasta, pe care o numim proces sau pâra.

Procesul sau pâra pe foarte mulți duce la sapă de lemn. Procesul sau pâra foarte des face din bogat sărac, dar nici când nu face din sărac bogat

Pâra, aceasta nefericită și blăstămată boală mănă cele mai multe averi ale noastre.

„Decât o pâra dreaptă mai bine o pace strâmbă“. Vorba aceasta o auzim de multe orzicându-se. Ce asemănare șoadă: adecă să ne împăcăm mai bine strimb, decât să dobândim pace dreaptă. Ei, și pentruce e mai bine așa? Asta iubiților, pentru aceea că noi și dacă am dobândi pâra tot n'am avea nici un folos de ea, deoarece folosul 'lar trage aceia cari ne-au fost mijlocitori. Și Doamne, multe pâri mai avem noi sătenii!

Pentru un par dela gard pus cu un deget mai înlăuntru sau mai înafară, suntem în stare a scoate comisii, a face spese de zeci și sute de coroane. Și în urmă ce am dobândit? Un loc de un deget pentru spese mari. Și am mai făcut un lucru. L-am făcut sărac pe vecinul nostru pentru îndărătnicia lui. Apoi dragii mei, oare de lipsă a fost asta? Oare noi n'am putut fi fără degetul acela de pământ? Să-l fi lăsat lăcomiei vecinului! Oare vecinul n'a putut fi fără de el, care i-a mâncat toată averea?

Eată ce fac procesele sau pâri!

Alt caz:

De cutare om rămâne o moșie care are să fie împărțită între doi ficiori ai lui. Frate cu frate trebuie să lucre în dreptate, dacă lăcomia aceea blăstămată n'ar fi. Lacomia face neînțelegere. Ce i-ar trebui la cel mai mare, ar lua cel mai mic, și ce i-ar plăcea celui mai mic ia cel mai mare, deci cearta e gata. Neînțelegerea aduce ceartă, ear aceasta aduce procesul sau pâra. Hai deci pe la advocați după dreptate! Accia lucră pe bani și unul fie-carele își bate capul cum ar face ca clientul său să dobândească procesul. Amândoi însă nu pot stăpâni acelaș loc, legea nu-i poate împăca, deci să rânduiește licitație, ca în modul asta vor primi bani și mai ușor vor fi de împărțit.

Să înțeleg, averea e cumpărată de străini, ear frații fără minte pe când ar avea să împărțească banii, accia mai nu-s. S'au gătat fiind socotiți în cheltueli. Deci rămân și fără bani.

Toate le-am mâncat neînțelegerea și lăcomia. Iată averea părinților câștigată cu multă trudă a mâncat-o străinii.

Și cazuri de acestea sunt multe între noi. Pentru lacomia mea și a ta ne trezim amândoi calici.

Nu voi mai înșira alte cazuri, căci zilnic le vedem întâmplându-se.

Din aceasta putem să vedem iubiților, că ce face pacea și bunăînțelegerea și ce face sfada sau cearta și procesele.

Să nu fim deci lacomi pe nimic; să ne placă dreptatea, căci ce câștigi cu dreptul mai în tignă îl poți folosi, fără a te mustră conștiința, că ridicându-te tu ai dat jos pe altul.

Pace și bunăînțelegere să fie între noi, căci atunci nici Dumnezeu nu lipsește din mijlocul nostru și El ne va ajuta în tot timpul vieții noastre. Să ne aducem tot mereu aminte de cuvintele îngerești: „Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăînvoire“.

Păstrarea cartofilor peste iarnă.

Cartofii peste iarnă să păstrează în pivnițe svântate și bine aerizite, sau în groape făcute în pământ. La păstrarea cartofilor în groape trebuie să grijim de aerizare corespunzătoare, căci la din contră în urma căldurii și a umezelii, care să adună în groapă, cartofii numai decât încep a putrezi. Urloaiele (coșurile) și răsufătoarele, cari de rând să aplică la groapele de cartofii, nu corespund scopului, de o parte pentru că dacă nu să fac cu îngrijire recerută, în groapă intră umezeala ploilor de toamnă și a zăpezii de iarnă, care ajunge la cartofi și acestia să strică; iar de altă parte, pentru că la gropi mai mari, chiar și cu mai multe răsufători, nu e îndestulitoare aerizarea.

În cele următoare descriem un mod foarte simplu pentru așezarea gropilor și a grămezilor de cartofi.

Groapa făcută în direcțiunea de câtră răsărit spre apus în lungime de 3—4 metri o umplem cu cartofi, pe cari li așezăm în forma grămezilor de piatră de pe lângă drum. După aceea acoperim cartofii cu un strat subțire de paie. După 2—3 zile, după ce a evaporat încâtva umezeala din ei, peste stratul de paie punem un strat de pământ în grosime de o palmă (20—30 cm). Nainte de a pune însă paiele pe grămada de cartofi, așezăm pe spinarea grămezii o rudă mai groasă, pe care apoi după acoperirea grămezii o tragem afară. Astfel rămâne în locul rudei o țavă goală, prin care poate străbate cu ușurință căldura și vaporii din grămada de cartofi. Mai târziu, când vremea s'a răcit cu totul, prin Noemvrie sau Decemvrie, mai punem pe grămada încă un strat de pământ în grosime de 3—4 palme (60—80 cm.) care apără cartofii de ger și de îngheț, fie el ori cât de cumplit. Deșchizătura dela amândouă capetele grămezii o astupăm cu paie. Astfel și iarna să săvârșește aerizarea de lipsă și cartofii sănt scutiți de degerare. Fiind grămada întregă acoperită cu pământ, cartofii sănt apărați și contra ploilor. După

cum s'a dovedit în praxă, cartofii așezați în cipul amintit să păstrează foarte bine peste iarnă și putrezirea lor e redusă la un procent foarte mic.

Un alt mijloc probat și foarte potrivit pentru păstrarea cartofilor peste iarnă este următorul:

Așezăm cartofii în grămadă, cum am zis mai înainte, pe suprafața pământului, fără a săpa groapă. Nainte de a-i așeza în grămadă, întocmim din scânduri un canal pentru aerizare, și apoi peste acesta clădim cartofii. Aerul cald, fiind mai ușor decât cel rece, să ridică în sus și în locul lui, prin canalul de aerizare, intră aer rece și proaspăt. Gămezile provăzute cu astfel de canal de aerizare să pot face mai mari decât de rând, pentru că prin aerizare căldura să delătură și cartofii sănt scutiți de putrezire.

Și grămezile acestea să astrucă cu paie și apoi cu pământ, însă este de lipsă, ca tot la 3 metri în depărtare să se aplice o legătură de paie, ca vaporii și aerul cald să poată ieși afară din grămadă.

E foarte bine să se îmbine aceste două feluri de păstrare a cartofilor și să facem și în spinarea grămezilor provăzute cu canale de aerizare o țavă ca cea descrisă mai înainte. Aceste două canale produc un curent de aer mai intensiv și o schimbare continuă a aerului. Mai târziu iarna, pe timpul înghețurilor mari, capetele deșchise ale canalelor deșchise le astupăm cu câte o legătură de paie.

»Econom.»

Despre iernarea vitelor.

(Urmare și fine.)

Părăsirea economiei de 3 câmpuri (fordulașe) și prăsirea în măsură mai mare a trifoiului, va contribui mult la aceea, ca economia vitelor să ia un avânt mai mare și soiul (rasa) vitelor să se îmbunătățească.

S'au introdus ici-olea rassa de vite cornute Pinzgau, rassa engleză de porci, berbeci din Friesland, galițe din diferite țări străine, deosăbite de soiurile noastre, dar aceasta s'a făcut în măsură prea mică până acuma și

nu să poate marca o direcție hotărâtă în privința aceasta și o stabilitate.*) Și aceasta din pricină, că până acum s'a lucrat numai pentru introducerea rasselor străine, dar s'a îngrijit prea puțin pentru nobilitarea lor, prin încrucișări potrivite.

Micul econom nu are mijloacele de a începe numai decât cu prăsirea rasselor curate streine. Nizuința lui trebuie să fie îndreptată într'acolo de-a avea cele mai bune mămâne de soiul dela noi, fie vaci, scroafe, oi, etc. Dacă are de aceste să cerce încrucișarea cu tauri de rassa curată streină (Pinzgau etc.) Prin o încrucișare bine efectuită și repetată ajungem cu vremea la sta-tornicie în prăsirea vitelor de soiul. Și prin purcederea aceasta nu avem rizic sau chiar pagube, deoarece pentru o rassa de vite mai bune este baza în vitele mămâne, cari sunt dedate cu traiul de aici, cu soiul nutrețului și cu clima noastră.

Din toate aceste urmează, că prin iernarea vitelor numai acel econom poate avea succes și foloase, care pe lângă un grajd corespunzător, nutreț îndestulitor și îngrijire bună, își alege și un soiul bun de vite. De aceea e mai priincios a ținea chiar și mai puțin vite, dar aceste să fie de soiul bun, atât în grajd la iernat, cât și la pășune.

FELURIMI.

Multe și de toate. Dintre domnitorii orientali cel mai cult este vice-regele Egiptului. El vorbește mai multe limbi, e muzicalist bun, mecanic, călăreț bun și are traiul european.

— În Newyork să află mai mulți Italiani, ca în Roma, mai mulți Nemți ca în Hamburg, de trei ori atâția Irlandezi ca în Irlanda și de 10 ori atâția Jidovi ca în Palestina.

— În Franca esistă 1100 de oameni, a căror avere trece preste 5 milioane de cor.

*) În partea sudică a Ardealului și în deosebi în comitatul Sibiiului sunt introduse prin comunele românești pretotindenea vitele de rassa Pinzgau, cu deosăbire în urma străduințelor »Reun. română de agricultură« din Sibiiu. Porci de rassa engleză Iorkshire s'au procurat în Săliște.

VESELIA.

— Folta glumească a »Folii Poporului«. —

Istețimea Românului.

Boierii vechi țineau la iubirea poporului, de aceea la ziua lor onomastică primeau cu bucurie daruri dela locuitori, drept recunoștință de binele ce le făcea ei peste an, după prilej și trebuință.

Un sătean s'a dus și el cu un pui fript să cinstească pe boer. Acesta bucurându-să, voi să vadă cât e Românul de deștept și îi zise: primesc darul pentru mine și pentru toată familia mea, dar să ni-l împarți tu cum vei ști mai bine.

Românul să gândi puțin și apucă puiul cu mâinile și îi rupse capul, dându-l boerului, ca cap al familiei. După aceea rupse gâtul și-l dădu cocoanei, ca legătură a familiei, apoi aripile le dădu celor două fete, ca să fie sprintene, picioarele celor doi feciori, ca să fie harnici și alergători, iar coșul îl opri pentru sine, ca cel ce face să tragă folos din

vatra moșiei.

Boerului îi plăcu ideia aceasta și drept recunoștință îl cinsti pe sătean cu doi boi frumoși.

Românul mulțumind își luă boii de funie și să dusă câtră casă, dar trecând pe la crișmă nu să putu opri să nu să abată pe acolo; legă boii de gard și intră cu curaj în crișmă spunând crișmariului cum a umblat cu cinstea la boeriu și cum l-a cinstit boeriu cu 2 boi.

Crișmariu îndată să gândi, că nu ar fi rău dacă s'ar duce și el cu cinste la boer și având din întâmplare cinci găște fripte, să, dusă cu toate la boeriu. Boeriu zise: »bine primesc cinstea, dar te rog să le împărțești singur, căci noi suntem 6 membri în familie și nu știm cum să împărțim cele 5 găște fripte«, Cărcimariu s'a gândit, s'a resgândit dar n'a știut cum să le împartă, deci i-a zis boeriu: Dacă nu te superi, voui chema pe Toader — căci Toader îl chema pe țaranul, care a împărțit puiul așa de mulțumitor — iar crișmarul să învoi.

Toader fu chemat la curte și auzind despre ce e vorba, zise:

— Cinstiți creștini, fiindcă cu toții credeți în sfânta treime, împărțeala are să se facă așa:

Boeriu și cocoana cu o găscă fac o treime, cei doi feciori ai boerului cu altă găscă, face iar o treime, două fete ale boerului cu a treia găscă fac iar o treime și cu cele două găște rămase fac încă o treime, deci Dumnezeu să ne ajute la toți, să le putem mânca.

Boeriu a rămas uimit de istețimea Românului sătean și de bucurie i-a mai dăruit doi boi, iar crișmarului i-a dat drumul cu buzele umflate. Pamf.

Mărunțișuri.

Fără creeri. — D-le doctor, cât poate trăi un om fără creeri?

— E o întrebare grea, zise doctorul, și nu să poate răspunde ușor. D-ta de câți ani ești?

— 34.

— Iată d-ta trăești de 34 de ani fără creeri și cine știe cât mai poți trăi încă!

— In Australia căile ferate plătesc pe an câte 400 mii cor. pentru plivirea și curățirea ierburilor de printrere șine.

— Germania produce dintre toate țările cea mai multă miere de stup. Anul trecut a produs 20 mii tone.

— Orașul München are 540 mii loc. din cari tot pe 319 de inși să vine câte o bererie.

— Impăratul Japoniei are 30 de doftori de curte și 60 de preoți.

— Dintre toate popoarele, Rușilor le place mai mult jocul (dansul).

— In Europa sunt 1530 de teatre.

— In muzeul britic sunt multe cărți scrise pe țăsturi de broască, pe cărămidă, os, fer și pe foi de palmieri.

NOUȚĂȚI.

Neutralitatea Norvegiei. Norvegia, după ce în 1906 s'a desfăcut de Svedia și și-a ales de rege pe Hakon, acum a fost recunoscută de puterile mari, ca stat neutral, care n'are să fie atacat de alte state, dar și ea să stea în pace. Prin aceasta iese și mai mult la iveală neatrănarea Norvegiei, ceea-ce vecinii Svedieni nu o prea văd cu ochi buni.

Bancnote noue de câte 20 coroane. Banca austro ungară va pune în circulație cu 1 Maiu 1907 blanchete nouă de 20 cor. pentru a împedea falsificările, cari s'au pornit în măsură așa de mare. Nouăle bancnote vor fi de hârtie mai tare, culoarea roșie să va înlocui cu culoare lila, ca la bancnotele de 10 cor., asemenea și formatul va fi cam așa de mare.

Din America. Din Indiana Harbor, Ind., ni s'a scris: Tinărul Ilie Morariu din comuna Dobârca (Sibiu) venind astă primăvară în America a lucrat în o fabrică din Indiana Harbor, Ind., și din nebagare de samă trecând preste șinile liniei de fer din curtea fabricii, nenorocitul a fost prins între un vagon și mașina trenului și apucat între cărligele acelea, unde să acăță vagoanele unul de altul. Aici a fost zdrobit așa de rău, că după 3 ore de dureri grozave, a murit în spital.

Consăteanul său Dumitru D. Toma, a suportat toate cheltuielile de înmormântare, rămânând a și-le căpăta dela societatea la care a fost asigurat nelericitul tinăr, iară restul ce va rămănea să va trimitte la mama nenorocitului în Dobârca. În mormântarea i-s'a făcut în cea mai bună regulă, având ca preot înmormântător pe părintele Ioan Tatu și fiind de față un număr mare de consăteni și compatrioți.

„Economia“. A apărut Nr. 11 (Anul III) din „Economia“, foaie economică ilustrată, cu următorul cuprins: Lipsa de nutreț. Pomăritul. Informațiuni: Pădureți de vânzare din grădinele statului; Băncile populare din România; Curs de viierit; O deciziune meritorică în afacere economică; Deciziune meritorică referitoare la falzificarea laptelui; etc. Variații număratoase și de interes. — Acest număr al „Economiei“ e bogat ilustrat. Foaia apare lunar în Caransebeș sub redacția magistrului silvanal Alexandru Diaconovich. Abonamentul pe an 4 cor., pe 1/2, an 2 cor. Pentru România 5 lei pe an. Din aceasta bună foaie economică dăm și azi un articol, din un număr de mai înainte.

Plătirea unui câștig principal. La cea din urmă tragere a loteriei de clase un birtaş dela țară a câștigat cu 1/8 parte din un câștig principal de 400,000 de cor. și la plătirea acestuia s'au întâmpnat următoarele: Doi domni merg și-i spun, că a câștigat cu lozul său 40 mii cor. Ii s'au și numărât banii în fiduli de hârtie de câte 1000 cor. El însă a întreat pe cei doi domni, ce fel de hârtii să fie acele, deoarece el n'a văzut de acele

în viața lui? Neîncrezător, el a chemat pe primarul satului și acesta apoi a confirmat, că suma plătită de trimișii cassei de schimb A Török et Co, în Budapesta, sunt bani buni. Atunci birtășul își chemă nevasta dela câmp, hotărind amândoi să facă o ziună bună satului, scrise pe fereasta birtului, că în ziua aceea să poate bea la el în cinste vin și bere. Aceasta nu trebui să o zică de două ori și întreg satul și-a petrecut până noaptea târziu.

La „Fondul de 20 bani al »Reun. sod. rom. din Sibiu«, din prilegiul expoziției de vite a 17-a a Reuniunii rom. agricole, ținute în Săcădate, s'au făcut următoarele daruri: familia învățătorului Sever Silca 5 cor., Toma, Benchea, primar, Cornățal, soția sa Alexandra n. Mihu și copiii lor Toma, Nicolae, Miron, Traian, Aurel și Ionel, în total 4 cor., Nic. Eft. Ursu, inv., Bradu, soția sa Elisaveta și copiii lor Elisaveta și Romulus, în total 1 cor. 60 bani, Vasile Maxim, par., Avrig și fii săi Vasile, căpitan în România, Laurențiu, abs. de teol., Traian cleric și Mihail, cadet, în total 2 cor., Simeon Grădinar, notar și familia; Ioan Răduț, vigیل de păduri și familie, Avrig. Toma Prie, primar și familia, fiecare câte 1 cor., C. Prie, paroh, I. Petrașcu, croitor, Sibiu, Teodor Andreiu, grădinar, Sibiu, fiecare câte 50 bani, Ioan Bădilă, econ., Bradu, 40 bani, Toma Podea, cassar com., Toma Podea, econom nr. 103, Ioan Podea, cler., R. Simu, inv. pens., Toma Jugărean, ec. nr. 289, Nicodim Liulea, Bălint Iános, G. Maxim, ec., dșoară Elisaveta Podea, toți din Săcădate, George Coman Ursu, Bradu, George Simplăcean, paroh, Cornățel, soția sa Maria n. Moga, copiii lor Olivia, Romul și Veturia, fiecare câte 20 bani și V. Tordășianu, secretar 10 bani, sau în total 20 cor. 60 bani.

Consistorul arhiepiscopozan din Sibiu recomandă prin nota Nr. 11077 bis. clerului și învățătorilor din arhiepiscopoză spre procurare prea instructiva broșură »Alcoholismul« scrisă de dnii Dr. Isidor Marcu, canonic metropolit și Ștefan Roșian, spiritual și profesor în Blaj, pe care am vestit-o și noi cetitorilor noștri, ca o carte bună și folositoare. Aci atragem de nou luarea aminte asupra ei.

Dar frumos. Escelența Sa Metropolitul Dr. Victor Mihăyi a dăruit mesei studenților academici din Cluj 500 cor. Pentru acest dar rectorul mesei academice Dr. Iuliu Florian, a adresat Escel. Sale o scrisoare frumoasă de mulțămintă.

Eșt din temniță. Săptămâna trecută Luni a părăsit temnița din Seghedin dl Dr. Cornel Jurca, după ce a stat 8 luni închis. Sosind acasă la Lugoj, Lugojenii i-au făcut vrednicului fruntaș o primire deamnă, întâmpinându-l la gară și conducându-l într'un mareș cortegiu la locuința sa

Mandatul Drului Lucaclu. Joi în 14 l. c. a ajuns la desbatere în comisie recursul împotriva mandatului dela Beiuș. Iată ce scrie despre aceasta »Lupta« :

Apărarea mandatului o susține distinsul avocat român din Budapesta dr. Ioan Erdelyi; avocatul părții contrare e Teteleni Armin, care cu toate că a fost abzis de apărare să vede, că s'a înțeles din nou cu jidanii săi.

Dela Beiuș fruntașii campaniei electorale române dr. Gavril Cosma și dr. Ioan Ciordaș, împreună cu bravul învățător Ioan Ghelan au venit la Budapesta, pentru a azista la desbaterea asupra mandatului părintelui Lucaclu.

Avocatul Erdelyi a cerut să se amâne pertractarea, de oarece numai în seara premergătoare i-s'a înmanat petiția. Avocatul contrar nu s'a învoit, dar comisia a amănat pertractarea pe Luni în 25 Noemvrie.

Fotografii dela expoziția din Ilmbav. Am amintit, că fotografatul W. Auerlich din Sibiu a luat mai multe fotografii la expoziția de copii din Ilmbav. Fotografiiile sunt gata și s' de toată frumuseța. Servind el ca o plăcută aducere aminte pentru toți participanșii la aceea expoziție și fiind de importanță culturală etnică, ele pot lua loc ca podăbă în oricare casă de ale noastre. Doritorii de a

avea asemenea tablouri să se adreseze la secretariatul Reuniunii române agricole în Sibiu.

Selimbare de garnizoane. Am amintit de unele schimbări de garnizoane, ce să vor face la primăvară în monarhie. Acum să mai scrie, că Cubinul din Timiș, din apropierea Dunării, va căpăta garnizoană statornică. Acesta să face ca o contrabalansă la garnizoana de artilerie sârbească din Semendria, dincolo de Dunăre.

Un fabricant „agitator“. In Rosenberg ci-că să află un primejdios agitator slovac, cu numele Ián Iancsek, fabricant de chibrite. Aceasta e cea mai nouă descoperire patriotică a foilor ungurești. Acest agitator umblă Dumineca și în serbători prin comunele vecine, între cari e și Cernova și ațăță poporul contra statului și a sermancei »idei« de stat. Ține și vorbiri agitatorice și mai de curând în Olăhdubova a răzvrătit poporul contra preotului și învățătorului, cari cum zice el sunt slugii apăsătorilor maghiari și l-a îndemnat să-i alunge din sat. — Așa să vaicăre d. e. »Bud. Hirlap«, sireaca. —

La „Fondul darurilor de Crăciun săraclor noștri“ întemeiat de »Reuniunea sodaliilor români din Sibiu«. Mărioara Troancă din Cristur dăruiește în memoria iubitei sale surori, Aurelia Troancă în loc de cunună peritoare pe cosciugul răposatei 1 cor.

Instalare de protopop. Dumineca trecută a fost instalat în Zernești noul protopop gr-or. al tractatului Bran, păr. Ioan Hamzea. Mandatarul consistorial a fost protopr. Vasile Voina.

Omor. Zilele trecute a fost afla ucis în pădurea de lângă comuna Ieud (cott. Maramurăș) Petru Duca, proprietar din Ieud, în vârstă de 70 ani. Ucigașii au zdrobit capul bătrânului, și i-au dus și pipa. O știre mai nouă spune, că bătrânul Duca a fost ucis de un taur, care l-a târit prin pădure, de și-a zdrobit capul.

Incoronarea mormântului lui Iancu. Cum știm, în luna August, când învățătorii confesionali din comitatul Hunedoarei au depus jurământul pretins de legea lui Apponyi, s'a răspândit știrea, că învățătorii români ar fi depus o cunună cu inscripție pe mormântul lui Iancu. Inspectorul școlar din com. Hunedoara a cercetat afacerea și s'a constatat, că de fapt a fost depusă o cunună pe mormânt, dar nu de învățători, ci după spusele unui învățător, afirmativ prin dl Iuliu Ioanovici, rectorul »Libertății« din Orăștie. Procurorul să zice, că i-a făcut proces d-lui Ioanovici.

Sărmanul nostru Iancu, și o cunună îi invidiază dnii procurori!

Recomandăm de nou a delătura podagra, reuma, dureri de membre, junghieri, dureri de cap, de nervi, de muschi, de dinți, dureri de șele, influența, slăbiciuni, tremurări, de-ale corpului, cu fluidul Elsa veritabil, al lui Feller. — Veți afla fluidul Elsa al lui Feller cu efect surprinzător și contra arsurilor, stărilor febroase, slăbiciune de ochi. Duzină de probă 5 cor. franco. — Pilele Elsa al lui Feller contra durerilor de stomach, de greață, constipație întrec orice așteptare. — 6 șatulă franco 4 cor. — A să procura dela E. V. Feller, în stubica, Centrală Nr. 112. (comit. Agram).

Nenorocire din greșală. O mare nenorocire s'a întâmpnat la Rodna-veche. In zilele trecute ajutorul de pădurar George Toader din Rodna-veche venea din pădure pe înserate cătră casă. La marginea pădurii văzu o ființă neagră mișcându-să. Neputând deosebi ce e, a crezut că-i un urs, pentru că adeseori a dat față cu urși, în părțile acestea — a ridicat deci pușca și a dat foc. Când s'a apropiat să-și cerceteze jertfa a văzut spre groaza lui că a împușcat un om. Nelericitul care murise îndată era un lucrător de fabrică numit Longaver István, care poposise după munca sa la marginea pădurii. Toader s'a anunțat singur gendarmeriei.

Instilnțarea chirriilor. Aducem aminte cetitorilor, că aceia cari au chiriași au să înștiințeze chirriile până în 30 Nov. c. conform publicației din nr. 44 al foaiei noastre.

Greva. In tipografiile din Sibiu iarăși bântuie greva, începând de Luni. Ea stă în legătură cu abdicarea ce a făcut-o proprietarul de tipografie Drottler mașinistului Gabriel, unul din conducătorii socialiştilor din Sibiu. Astfel între altele nu iese foaia de zi săsească »Tageblatt«. La noi în tipografie asemenea stă lucrul baltă și »Foaia Poporului« am scos-o numai cu greutate, cu ajutorul ucenicilor nostri. Ea însă va apărea regulat.

Procese de presă și pedepse. Iarăși iarăși »Lupta« are un proces de presă acum în 23 Nov. c. la juriul din Bpesta. — Tot în 23 are proces la Cluj dl prof. Lupas pentru un articol. — »Renașterea« din Caransebeș a fost pedepsită cu 20 Cor., fiindcă ar fi făcut politică în un articol, fără a avea cauză.

Tovărășie nouă s'a întemeiat de când în Șugag (I. S. Sebeș) ca însoțire de »magazin și anticipații«, pentru negoț cu bucate și alte produse.

Intrunirea Dumei. Joi, în 14 l. c. s'a deschis Duma sau parlamentul împărăției rusești. Intre deputați sunt și puțini reprezentanți ai poporului, deputați țărănești, dar partea cea mai mare sunt reacționari, spriginitori ai claselor dela putere. În prima ședință duma a ales de prezident pe Nic. A'exeievici Chomiakov. Să spunem, că Chomiakov ar fi zis, că Duma aceasta a treia este cea din urmă încercare pentru introducerea constituționalismului. Dacă ea nu va intra în voia Țarului — cum n'au intrat cele două dintâi — va fi și ea împrăștiată și să va restatornici iarăși absolutismul.

Reprezentările teatrale ale dlui Zah. Bărseanu, în Sibiu, pe cari le-au anunțat foile, nu s'au ținut și nu s'au vor mai ținea. Cauza ci că ar fi, că nu s'au vândut destule bilete!

Mare nenorocire în Orade. Marți săptămâna trecută, în 12 l. c. s'a întâmplat o mare nenorocire în Oradea-mare. La un colț de stradă s'a zidea un palat mare, ale cărui spese erau preliminate cu 200 mii cor. Când zidirea uriașă era aproape gata, s'a prăbușit îngropând sub ruine pe bieții muncitori. De sub surpături s'au scos în ziua aceea nouă morți și mulți alți răniți, din cari doi au murit în spital. În zilele următoare s'au mai găsit și alți morți. Toți cei omorâți au fost mutilați grozav. Unul avea capul crepat în două de o rudă de fer, la alții erau rupte mâinile sau picioarele etc. Intre morți și răniți sunt și câțva muncitori români. Vina pentru nenorocire o poartă Inginerul (palerul). S'a constatat, că nu s'au ținut de plan, n'au pus rude de fer, cum trebuia și au zidit cu material slab, cu deosebire un stâlp mare, pe care s'a răzima zidirea. În Orade, cu deosebire între lucrători, s'a iscat mare iritație. Arhitectul Lipcsey și palerul Costin au fost arestați. Ei au declarat, că au zidit, cum li s'a poruncit. Iată ce face ușurătatea și nizuința de-a cruța și ast fel a face un lucru netrebnic. Cei doi arestați au fost lăsați liberi, dar sunt dați în judecată.

Adunarea de alegere a deregătorilor comitatului Sibiu s'a va ținea în 18 Dec. c. în Sibiu. Comitetele suprem Thalmann a publicat în foaia comitatensă concurs pentru toate posturile, atât din centru, cât și din solgăbirăiate. Cererile de concurs au să fie înaintate până în 8 Dec. c.

»Lupta«. În foile ungurești și în foile noastre de zi s'a publicat știrea, că »Lupta« din Budapesta ar fi fost vândută dlui Birăuț, ceea-ce negreșit ar fi fost un lucru slab. Din pricina acestui svon mai aspră poziție a luat foaia »Gazeta de Duminecă« contra »Luptei« și »Poporului Român«. Redacția »Luptei« a deșmințit dela început aceasta știre, iar în nr. 238 al »Luptei« dă o declarație de desmințire dl Dr. Aurel Vlad, deput. dietal, spunând că »știrea aceasta tendențioasă nu cunșpunde adevărului«. Proprietar al acestor ziare este și azi dl Dr. A. Vlad.

Calea ferată Hațeg-Caransebeș. În 12 Nov. s'a ținut adunarea generală a societății acționare, care face calea ferată vicinală, în lungime de 76 km. dela Hațeg la Caransebeș. Capitalul societății e 7.556.000 cor. Administrația căii ferate va fi de stat.

Convocare. Despărțământul Medias-Ibașfalău al reuniunii gr.-cat. din Archidieceză își ține adunarea de toamnă, Duminecă în 24 Noemvrie a. c. în școala gr.-cat. din Proștea-mare, la care sunt invitați toți binevoitorii și sprijinitorii învățământului nostru popular. — Isidor Dopp, prez. Ioan Pavel, notariu.

Castene-Anker de petricele de edificat a lui Richter și castenele-Anker de pod ale lui Richter. Dacă este de laudat o jucărie, că ea îndeamnă pe copii la cugetare serioasă și cultivă de-o potrivă ochii și mâinile, atunci este de sigur castenele de edificat-Anker ale lui Richter și ca întregire nouă introdusa: castenele-Anker de poduri, cărora sunt de recunoscut aceste avantagii. Castenele-Anker de edificat și de poduri, sunt față de castenele de edificat de lemn, în adevăr o jucărie nouă. Este de mirat, ce edificii înalte și poduri frumoase s'au pot face din un casten relativ mic. Deci tuturor părinților cari stau încă la îndoială, ce să puie în acest an sub pomul de Crăciun pentru copii săi, să recomandă ca cel mai bun cadou aceste castene de poduri și de edificat-Anker. Fiecare casten este provăzut cu marca de scutire »Anker«.

Cununie. Elvira Todea (Reghin) și Dr. Nicolae Comșa (Săliște) și-au serbat cununia Duminecă în 4/17 Novembre c. în biserica gr.-or. din Reghin.

Creșterea dinților la copil

cauzează de multeori greutate. O ușurință pentru acestea este Emulsiunea lui Scott. Scott desvoaltă apetitul, aduce putere și sănătate și produce micuțului

Veritabil numai cu această marcă — pesarul — ca semn de garanție al procedurii Scott.

208 1—2

dinți albi și tari.

Emulsiunea lui Scott are gust bun și dulce, încât toți copiii o iau cu plăcere, regulează mistuirea, liniștește nervii și aduce atât copiilor cât și părinților nopți liniștite, neturburate.

Emulsiunea-Scott

să poate cumpăra în toate farmaciile.

Prețul sticlei originale coreane 2.50.

Jaf și omor. În jurul Sibiului Țigani asemenea dau semne de năravurile lor primejdioase, ca prin Ungaria. Nu de mult au atacat pe la Tălmăciu în drumul mare pe nește târgoveți din Sibiu, iar săptămâna trecută pe drumul ce merge spre Mercurea au atacat sara pe nește femei, cari duceau în o căruță marfă la târgul dela Mercurea. Hoții au fost Țigani, ei au tras jos lada cu marfă din căruță și au scos marfa din ea, căci a douazi lada s'a găsit goală. Tot atunci a fost găsit pe drumul Aciliului ucis cu săcurea un fecior, George Tanasie. El a fost aflat despoiat de cocoj. Să vede, că n'a vrut să-și dea cocojul Țiganilor, și de aceea a fost tocat în cap. S'a pornit numai decât cercetare estinsă și jendarmii au adus la Sibiu mai mulți Țigani rățăcitori, cari sunt bănușiți cu săvârșirea faptelor amintite.

Producțiuni și petreceri.

IN GHERLA.

Curatoratul bisericii parohiale gr.-cat. din Gherla din prilejul sfințirii bisericii noue de acolo, în 24 Noemvrie n. c. aranjează o petrecere în sala Hotelul »Coroana«, iar în sala Hotelului dela tren (Hosszu) o petrecere populară cu joc.

Cap împede!

Somn sănătos, nervi tari, mușchi și vine puternice avem, de când cunoaștem fluidul Elsa a lui Feller, care are efect înviorător, vindecător. Duzină de probă 5 cor., franco. Comandați dela E. V. Feller în Subica, Centrală Nr. 112 (comit. Agram). *Marian.*

224 1—1

Cernova. Procuratura afirmă, că cei prinși cu prilejul măcelului sunt vinovați și probabil vor și fi osândiți. Ci-că au făcut conjurație de mai nainte, ca să împedecă sfințirea bisericii. Pertractarea s'a va ținea în luna viitoare. — Preotul Hlinca e încă în Austria, unde ține conferențe despre slovaci, sau cum zic foile ungurești »agită«. — La colecta pentru orfani a dat și casina magnaților 500 Cor. Hlinca a declarat însă, că Slovaci nu vor primi banii adunați de Unguri.

Să poate cumpăra în tot locuri

Kalodent

88 39—42 a lui Sarg

eremă de dinți nelocajurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Volla. A trebuit să ștergem câte ceva, ca să nu avem ceartă cu — procurorul.

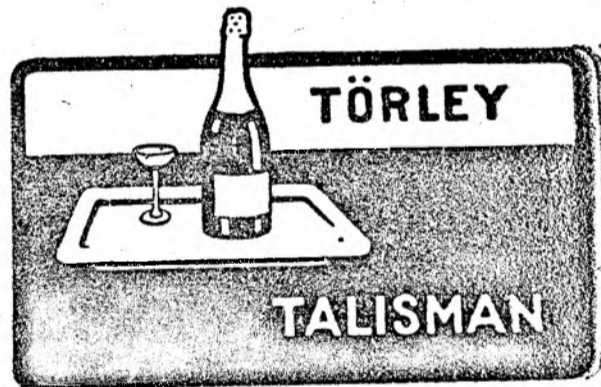
Cetea. Manuscriptul l-am espedat.

V. P. în L-I. Indată ce mai rămân din material, urmează. Salutări.

Proprietar, editor și redactor responsabil!

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografie« Henric Meltzer!

210 7—12

Prea stimată doamnă,

știți pentru ce, la cumpărarea cafelei malț trebuie să întonați apriat numele »Kathreiner«?

Pentru că altcum vă espuneți la pericol a primi o imitație de mai puțină valoare, care e lipsită de toate avantajile, prin carisă distinge »Kathreiner«!

Căci numai

Cafeaua malț-Kneipp a lui Kathreiner

posede prin modul de pregătire particular aroma și gustul cafelei de boane.

Insemnați-Vă deci foarte bine, prea stimată doamnă, oă »Kathreiner« veritabil nu căpătați decât numai în pachete originale închise, cu inscripția: »Cafea malț-Kneipp a lui Kathreiner« ou chipul preotului Kneipp, oa marcă de scutire.

1 19—20

Reprezentanța cu câștig

pentru voiajori și reprezentanți în localități, cari sunt introduși la mușterii potrivii, este de conferit. 254 1-1

CH. J. GINSBERG & FIU, Buczacz (Austria)
Fabrică de învăltoare de țigarete.

Ne mai pomenit de ieftin !!

600 bucăți numai cu fl. 185.

Un orologiu de precizie escelent cu garanță de umblare reguțată, cu tragere 36 oare, împreună cu lanț aurit, un ac excelent de cravată cu simili brillant, 1 inel aurit cu peatră imit. pentru domni și dame, 1 colier escelent, podoba cea mai modernă pentru dame, din circa 150 bucăți perbe orientale, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 3% aur duble, 6 bucăți batiste de in veritabile, recvizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente în etui, 1 săpun de toaletă aromatic, 1 notiț leg. fin, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, 20 obiecte, de corespondență și încă 395 diverse obiecte, neînconjurate de lipsă în casă. Toate la blaltă cu orologiu cu tot costă numai fl. 185. Expediție per rambursă prin

casa de export

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

La cumpărare de 2 pachete dau gratis un frumos briceag cu doue limbi. La mai mult de 2 pachete la fiecare câte un astfel de briceag. 9 3-

Pentru-ce nu convine banii numai decât retour.

O moșie comasată

în comitatul Târnavei-mari, în estensiune de 154 iugăre cu casă de locuit și edificii economice, este de vândut sau de dat în arândă cu preț convenabil. — Tot acolo să află de esarândat o pășune, în mărime de 120 iugăre, foarte potrivită și pentru pșunat oile. 228 5-10

Adresa la administrația >Foei Poporului<.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și suciri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdrucinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șifală și cu încredere năcăzurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destă-nul aceste năcăzuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Drului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucirile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, înceturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea putere, bărbătești (impotenta), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință să retrimite fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10 28 6-

Săpun de lapte de crin Steckenpferd

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect dintre toate săpunurile medicinale contra pistriilor cum și pentru dobândirea și păstrarea unei piei delicate, moale și un teints rosaceu. Prețul unei bucăți 80 fil. Să află în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și negustorii de săpun și locale de frizeri. 102 27-50

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sânt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

in ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sânt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Pețur corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă **HENRIC MELTZER**

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 41-52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Căminădlei nrul 5 (edificiile proprii),

asigurază în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiune, edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întregă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 94,975.294 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,293.195. coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120-15 c. pentru capitale asig pe viață 3,760.810.21 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Căminădlei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela sabagenții din toate comunele mai mari.

KAC **POPOFF**
cea mai bună
MARCA DE
CAIURUSESC

253 1-6

Pentru curățirea rezervelor ofer
Școalele de pomi
Fr. Caspari et Comp
din Mediaș (Transilvania)
cu prețuri scăzute toți articli din școa'la
de pomi, anume: pomi cu fructe nobile
de tot soiul, agrisi și strugurei, smeură,
frăgari, tufe de decor, pădureși, plante
pentru gard viu, conifere, roze etc.
Listă de prețuri la dorință franco.
216 7-16

Pile purgative
255 1-10 cu zahar
ale lui PHILIPP NEUSTEIN
(Pilele-Elisabeta ale lui Neustein).
Sunt de preferit în toate privințele tu-
turor preparatelor de acest fel, aceste pile
sunt libere de toate substanțele sitricăcioase;
folosite cu cel mai mare succes la boalele
pântecului, sunt ușor purgative, curățitoare de
sânge, nici un leac nu e mai favorabil și pe
lângă aceasta de tot nesticăcios, pentru a
combate
constipațiile
anumitul izvor al celor mai multe boale. Din
cauză, că sunt cu zahar, să iau cu plăcere și
de copii.
O șatnlă conținând 15 pile costă 30 fl.;
o rolă care conține 8 șatule, așa-
dar 120 de pile costă numai 2 Cor.
Trimițând înainte suma de Cor.
2.45, urmează espedarea franco
a unei role de pile.
Să me ferim
cu grije de
imitații. Să cerem „Pilele purga-
tive ale lui Philipp Neustein”.
Numai așa veritabile, dacă fie-
care șatulă și fiecare instrucție
e provăzută cu marca de scu-
tire improtocolată după lege, în tipar roșu-
negru „Heil Leopold” și cu subscrierea
„Philipp Neustein, farmacie”. Em balagele
noastre scutite prin tribunalul comercial tre-
buie să fie semnate cu firma noastră.
Farmac. lui Philipp Neustein
„zum heil. Leopold”
Vienna I., Plankengasse 6.
Deposit în Sibiu în toate farmaciile

Pene de pat
boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune
cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate
cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi,
pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.
Espedarea franco cu rambursă. Schimb
și reprimire se admite pe lângă rebonificare
de porto. 168 6-6
Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Anunț!
In atelierul meu de măsurit află aplicare
imediat 2 băeți din familie bună, ca învățacei.
Pentru aflarea condițiilor, doritorii să
se adreseze verbal sau în scris subscrișului
George Genie,
măestru măsur
Szelistye (Szeben m.)
251 2-3

Au copiii D-tale deja un casten cu petricele de edificat-Anker?
Dacă da, nu întrelăsa a lăsa se-ți vie grabnic cea
mai nouă listă de prețuri despre castenele de edificat de'a firma mai jos subscrișă,
ca din ea se poți alege în toată liniștea castenul de întregire cel mai apropiat.

Nu au copiii D-tale încă casten cu petricele de edificat-Anker sau au d'in greșală
vre-unul fără de marca de scutire »Anker« așadar
o imitație, în acest cas noua listă de prețuri e dublu așa de importantă pentru d-ta, fiindcă
ea îți dă des'ușiri esacte asupra fiecărui

Casten-Anker cu petricele de edificat
și îți face posibil a alege in liniște mărimea potrivită pentru copii d-tale,
In ori-ce caz însă se-ți însemni în interesul propriu al d-tale, că numai
castenele provăzute cu marca »Anker«, ale lui Richter cari se valorează
de un pătrar de secol
sunt fabricat-original, toate celelalte sunt imitații
In lista de prețuri ilustrată bogat sunt descrise și castenele-
pod-Anker, jocuri-Anker de așezat, cum jocuri de globuri
mozaic „Meteor” etc. Veritabile numai cu Anker.

— **F. AD. RICHTER & Cie.** —
furnisori reg. de curte și camerali
Comptoire și deposit **Vienna** — Fabrică —
I. Operngasse 16. XIII/1 (Hietzing).
Rudolstadt, Nürnberg, Olten (Helvetia), Rotterdam,
S.-Petersburg, New-York.

Cine iubește musica, acela se ceară asemenea lista
de prețuri asupra vestitelor opere musicale-Imperator și aparate
de vorbit
232 1-3

La toți proprietarii, economii, morarii etc.
O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere
locomobilele original „Otto Petrolin”.
Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat! 157 13-28
Gata imediat pentru lucrare! Nu
sunt scânteii! De aceea nu e peri-
col de foc! Nu să recere mașinist
cu esamen! In Transilvania și Un-
garia la dorință să pot vedea puse
în lucrare »locomobile Otto«
ale noastre.

„Motoarele Otto” originale în legătură cu **Gaz sugativ**
intocmirile de
după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță
de lucrare pe lângă întrebuintare de căr-
buni, bruni sau cocs de gaz, kaumagit
sau cărbuni de lemn, ca material de foc.
Preste 150.000 de forță de cai!
pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale
producției noastre.
Motore Rohol!

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENNA X. Laxenburgerstr. 53.

Representant general
Andreiu Török
fabrică de masini, în SIBIU.

1.000,000-e
se întrebuintează pe fiecare an pe băi, medicamente și alte cure, în speranța, de a dobândi iarăș
mult dorita sănătate; dar durere, că cei mai mulți din acești bolnavi, cu toate că urmează pres-
cripțiile cu pacință și foarte esact și nu cruță spesele, fac cele mai triste experiențe.
De aceea noi sfătuim pe fiecare bolnav, anume pe de aceea, cari sufer de neurastenie,
nervozitate, reumatism, dureri de spate și de cap, greutăți de stomach și de intestine, slăbiciune
de inimă, cari au membre seci și cari sufer de slăbiciuni de ori ce fel, în loc de a să deda la
încercări fără rezultate, să-și procure neamănat un
246 2-10
„ELEKTROPHOR”, aparat electro-magnetie
spre folosință proprie, deoarece
Electricitatea e putere de viață!
Nu să poate îndestul recomanda tuturor oamenilor bol-
navi a folosi acest aparat electric, deoarece electricitatea în-
tărește nervii, renouiește sângele, înviează simțuile, efec-
tuește o activitate normală a sângelui și a sistemului nerval,
ne ferește de cele mai multe boale.
Intinerirea și prelungirea vieții prin aparatul electro-me-
dicinal original american pentru întrebuintare proprie.
Așa vestește Dr. Bourg membru al facultății de medi-
cină în Paris: Nu numai, podagra, reumatismul, sgârceiurile,
histeria, astma să vindecă în sute de cazuri prin electricitate
și în toate cazurile să alină unde știința medicilor a fost fo-
losită în zădar, ci anume și la toate boalele de nervi, durere
de cap, colică, țiuțiu urechilor, insomnie, ipochondrie, în
special la hemoroide, după câteva zile, uneori după câteva
oare se ivește o alinare miraculoasă și cu deosebire la boale
dureroase femeiești, bolnavii au aflat cu siguranță vindecare
și alinare și pentru femei în stare binecuvântată. Prețul aparatului mic complet, cu instrucție de
folosire 25 Cor. (Numai pentru cei foarte sensibili). Prețul aparatului mare complet cu instrucție
de folosire 50 Cor. (Pentru vindicare de boale cerbicoase). Furnisarea urmează trimițând prețul
înainte sau cu rambursă, prin reprezentanța generală Elektrophor Co. Ltd.:
AUFFENBERG JÓZSEF, Budapesta VII. strada Verseny 16.

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. Centrală în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încasează cupoane și efecte sortite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

209 9—12

— Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. —

Nr. Pr. 102—1907.

249 2—3

Esarândare de pășunat.

Comunitatea bisericască evang. A. B. din Rotbav (Rohrbach, Nádas) lângă Cinculmare, esarândează la 8 Decembrie a. c. la 2 ore p. m. în cancelaria comunală, pe calea licitațiunii publice pășunatul bisericeii, pe timpul din 1 Ian. până în 31 Decembrie 1908, adică pe un an. Pășunatul are estensiune de 171 jugăre cat. și 1569 stângine □ și prețul de strigare este 2000 Cor. Să pretinde un vadiu de 10%.

Condițiile de arânda să pot vedea mai deaproape în cancelaria parohiei evang.

Rotbav, în 5 Noembrie 1907.

Presbiteriului evang. A. B.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai plătească vre-odată durere de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fil. Pentru trimitere franco 95 fil. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-ăcces: farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligier. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătită. La locurile unde nu se poate căpăta, trimiteți 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco. 5 31—

— La „Cizma roșie“ —

Vasilie Bann

Sibiu

strada Ocnei Nr. 7. — strada Faurului Nr. 16.

În casa sa proprie „La cizma roșie“ cel mai mare depozit de încălzăminte pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comandele să trimit recomandate, la cas de nu corăspund, să primesc îndărăpt în schimb.

164 15—24

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Depozit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneză și pariziene. 219 8—

Pantru tipar responsabil Henric Meltzer.

FISCHER & COMP NAGYENYEO
PEPINERIE DE POMI SI VITE

<p>150.000 Pomi Roditori 1.000.000 Sujete 1.000.000 Planta pentru gard viu arbori de promenada, arbori de ornament, roze, fructe cu boaba, contiferi etc.</p>	<p>1 Million altoae de vite, vita de vite Europeanasi Americane cu su. Specialitate: altoae de vite pentru desert.</p>	
<p>Sub-cultura 120 jug. nat.</p>	<p style="text-align: center;">30.000 Pruni de Bistrita si de Bosnia oltuiti Exemple foarte frumvase</p>	<p>Fără rădăcina</p>

204 0—12

I. CORNEL DEMETER

farmacist în Szászváros.

PREPARATE ECONOMICE.

Prav pentru îngrășarea vitelor corruțe, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia, lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori care econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin această să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și al cailor. Prețul este 60 fil.

Moartea cloșenilor și a șcarecilor. Un prav sigur pentru stârpirea acestora 60 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun, chiar și în timpul de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau foarte puțin. Prețul 30 fil.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mănăcimea păduchilor, prin care mănăcime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor, ba chiar slăbindu-și, astfel în cât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De aceea fiecare ecomom să întrebuințeze aceasta unsoare, căreia îi e prețul 20—40 fileri. Cu unsoarea aceasta e de a unge vitele și porcii. Și la oameni să întrebuințeze cu efect sigur. Are favorul că nu murdărește ca alte unsoari pentru păduchi. 227 5—5

INSTRUCȚIUNI.

Extract pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și altor beuturi.

Cine voește a-și prepara rum și licheruri foarte fine, bure și ieftine să întrebuințeze din aceste extracte. Prețul pentru a prepara 1 litru costă 40 fil. din oricare extract.

Rum de beut, Rum fin pentru thee. Șlăvciță. Răchiu de drojdie. Beutură dulce de vișine. Răchiu de bucate. Borovičica. Răchiu de prune. Extracte de Hcher: Atlasch De Fere. De citreșe. Marasquino. De Vanilie.

Thee foarte fină: Pachet cu 20 fil. 1 cor. și 2 cor. Kilogramul cu 3, 10 și 20 cor. Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de munte, preparat cu zahăr rafinat. 1 coli postal de 5 kilo 6 cor. 50 fil.

Cerneala de imprimat Otto Baer, Dresda—Budapesta

De vânzare.

O mașină cu vapor, de 12 P.S., cum și un căzan de vapor, cu o suprafață de încălzit de 23 $\frac{1}{2}$ m² cari să pot vedea puse în lucrare, sunt de vândut ieftin.

Informații mai de aproape la

A. Török
fabrică de mașini, Sibiu.

252 2—

Cea mai frumoasă și mai ieftină petrecere pentru șerile lungi!

!! Senzație !!

produce cel mai nou

Concert fonograf

al meu, cu minunata pâlnie în formă de floare, cântă curat și tare, ca un aparat de 200 fl. Acest fonograf să vinde numai

timp scurt, pentru a fi introdus, cu fl. 4.80.

Valțuri vărsate în aur, veritabile — 65 cr.

Acest fonograf este cadoul practic, de aceea nimeni să nu întrelase a și-l procura, cât timp mai sunt în depozit, cântece, muzică etc. 247 2—3

Expediție cu rambursă sau trimițând banii înainte, prin

Casa de export HUGO LÖWIN.

Viena VI. Mollardgasse 26—F.

Cea mai bună cremă pentru ghețe

dă glanțul cel mai frumos și ține pielea durabil Nigrin este de recomandat din punct de vedere sanitar, fiind-că Nigrinul nu închide hermetic pielea, chiar și la folosirea continuă, astfel nu împiedică evaporarea picoarelor.

ST. FERNOLENDT, VIENA.

98 27—52 furnisor de curte c. și r.

Se capătă pretotindenea.

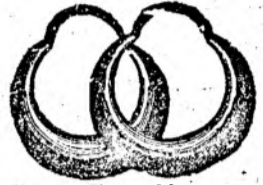

Nr. 4017 A

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszében.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artiole de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante frustrate la cerere gratis și franco.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Plaza mare Nr. 3—5.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, sentite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciunul de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra intabulării și altă garanță.

Esecutarea

de ficare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni calante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

Izarea efectelor în depozit spre păstrare,

inchirierea de resorturi de casa de fer

(cafe deposite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 4 23—26

Informațiuni amănunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.

Mijloc de substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult veritat, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de mai puțină valoare să fim la cumpărare cu grije și să cumpărăm numai sticle originale în șatule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și C. 2— să afli gata aproape în toate farmaciile; depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la „Goldenen Löwen“ în Praga.

Strada Elisabeta Nr. 5 nou

Expediție zilnică. 212 8—40

Ludovic Terencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Ciznădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de primă-
vară în mare asortiment

noutățile

soarte chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Saeko, Jaqueto, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pantaloni și „Reglam“, cari se adă totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu își permit să atragă deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

în casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

28 39—

În interesul propriu damele și domni

și acoper lipsele în

confecțiune de dame, domni și băieți

în prăvălia de articli de confecțiune

R. GRÜNBERGER

Plaza mare Nr. 3, în noul palat al Institutului Bodenkredit

= Cel mai bogat asortiment, articli cei mai fini. =

Prețuri strict fixe.

Cu distinsă stimă

= R. GRÜNBERGER =

prăvălie de articli de confecțiune.

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

262 46—52

INVENȚIA
CEA MAI MARE

costă numai
fl. 2,55

orologiul de buzunar nickel-remontoir, inventat tocmai acum, marca „System-Roskopf Patent”, cu un mecanism de 86 ore și arătător de secunde, luminând clar, cu mers exact pe minută și cu garanță pe 3 ani (Un lanț elegant de orologiu și 5 obiecte de lux să adăcă gratis).

Un orologiu de argint pentru domni gravat foarte frumos, împreună cu lanț de argint, costă numai **fl. 5,55.**

Pentru ce nu convine, banii să returnează, astfel e eschis rizico. Expedare cu rambursa s'au trimițând banii înainte, să face prin

văd. lui **M. I. Holzer, Maria Holzer** depozit de fabrică de oroloage, articli de aur, argint și argint de China, cum și de instrumente 248 2-20 muzicale.

Cracovia, str. St. Gertrud 29, parterre înalt (mai înainte Dietelgasse 79).

Preț-curante bogat ilustrate **gratis și franco.**

Agenti să caută.

Specialități-preservative
original franceze și ame-
ricane de gumi.

Recomandate de medicii!
Garantate ca sigure!

Beșiei de gumi și de Pește
in pachetare originală! Prețul
per duzină Cor. 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Novitate senzațională!

„Silk Finish Nevertear“

Gumi de mătase original
american.

Intrece in fineță, siguranță și
elasticitate toate cele de până
acum!

Prețul per duzină Cor. 8—12.

(De imitații să ne ferim!)

Bouts-american (scurt) per duzină 6, 8, 10 Cor.
Mijloc de scutire pentru dame, după prescripția
medicală, Pessarum oclusivum, după profesorul Men-
singa 3—5 Cor. instrument de introducere la el 3
Cor. Burete de siguranță pentru dame per duzină
6—12 Cor.

Nou! Auto Vaginal Spray, recomandat **Nou!**
de medicii, specialitatea igienică
cea mai sigură și mai comodă pentru dame
Prețul 15 Cor.

Bidete, sprituri pentru domni și dame!
ingitoare etc. cum și totii articlii igienici aparțină-
tori îngrijirii și confortului bolnavilor, cu prețurile
originale de fabrică.

Cereți gratis și franco lista de prețuri cea mai
nouă detaliată a fabricii.

I. KELETI BUDAPESTA IV.
Koronaherzogtca 17.
Inițiată în anul 1868.

Expedarea cea mai directă! Scri-
sorile de comande să nimicesc.

Fiecare, care comandă și să provoacă la acest inserat
primește la cumpărarea articliilor de gumi 20% rabat.

97 A 11—18

Picuri castorei

cari alungă vânturile, alină șgăreirile

Un mijloc care s'a valorat din anul
1884 și care deșteaptă apetitul și pro-
movează mistuirea. 143 20—25

Prețul per sticlă Cor. 1.—

Mai puține de 2 sticle (Rambursă Cor.
2,50 incl. lădița) nu să trimit pe postă.

A să procura prin:

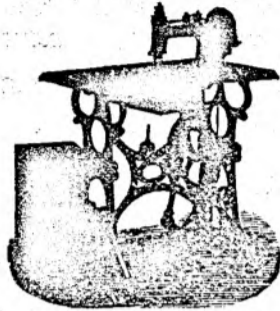
Farmacia lui IULIU BITTNER
in Gloggnitz (Austria de jos).

Pentru tipar responsabil Henrie Meltzer,

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 17 42—

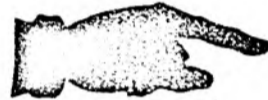
Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dan 5 ani garanție.

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazia de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmonium, _____

in salonul de clavire al lui **F. A. Kauffmann** și să recomandă cu căldură clavirele
ou mehanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modul de joc
foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru batera și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai
mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă
și contra influențelor esterne, aprae etc.

In salonul de clavire al lui **F. A. KAUFFMANN**, Piața-mare nr. 14. (in vechiul
edificiu al comandei de corp), intrarea in Armbrustergasse.

Sunt in toată vremea in deposit clavire folosite, trase de nou cu piele, și să
iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi in execuția cea mai solidă.

10 21—

Tot acolo

representanța exclusivă pentru Transilvania a firmei: **F. Robert Reinhold**, pro-
prietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabri-
canților de clavire din Viena.

În 6 zile

la

America

Transport de persoane

in

America de nord, Canada și Argentina.

Cereți clarificări.

E de ajuns carte postală.

Răspundem în românește.

Falck et Comp.

Secția românească.

154 6—13

Hamburg

Strada Raböisen Nr. 30.